

ASSIGNMENT 1.3

```
1 def Pow(x, k) :  
2     y ← x, i ← k, a ← 1  
3     while i > 0 :  
4         if i is odd  
5             a ← a × y  
6         y ← y × y  
7         i ← ⌊ $\frac{i}{2}$ ⌋  
8     return expression
```

۱. به جای عبارت *expression* چه عبارتی باشد تا الگوریتم به درستی کار کند؟ شیوه کارکرد الگوریتم را به طور کامل توضیح دهید. (۴۰ نمره)

پاسخ: الگوریتم توان مورد نظر را به صورت دودویی در نظر گرفته و در هر گام (تکرار حلقه)، x را به نمای یکی از بیت های توان می‌رساند و به مقدار فعلی اضافه می‌کند. مثال زیر نمایشی کلی از کارکرد الگوریتم است:

$$7^{13} = 7^{(1101)_2} = 7^{(0001)_2} \times 7^{(0100)_2} \times 7^{(1000)_2} = 7^1 \times 7^4 \times 7^8$$

بنابراین *expression* باید برابر a باشد.

۲. پیچیدگی زمانی الگوریتم را با تحلیل کد محاسبه کنید. (۲۰ نمره)

پاسخ: پیچیدگی زمانی الگوریتم به حلقه‌ی موجود در خط‌های ۷-۳ وابسته است. در هر تکرار حلقه i بر ۲ تقسیم می‌شود و تا زمانی که i مثبت باشد ادامه دارد. بنابراین پیچیدگی زمانی برابر $O(\log k)$ است زیرا مقدار اولیه i برابر k است.

۳. درستی الگوریتم را به کمک Loop invariant اثبات کنید. (۴۰ نمره)

پاسخ: با توجه به توضیحات بخش اول:

Loop Invariant:

به منظور ساده سازی اثبات، متغیر فرضی j را در نظر بگیرید که در ابتدای کار مقدار آن صفر بوده و در ابتدای هر تکرار حلقه به مقدار آن یکی اضافه می‌شود. در این صورت، فرض ناوردا در ابتدای تکرار j -ام به صورت زیر است:

$$a = x^{k \% 2^j}$$

$$y = x^{2^j}$$

$$i = \left\lfloor \frac{k}{2^j} \right\rfloor$$

نماد $a \% b$ نشان‌دهنده باقی‌مانده تقسیم a بر b است. عبارت $k \% 2^j$ به بیانی دیگر به معنی j بیت اول عدد k است.

Initialization:

در ابتدا j برابر صفر است پس خواهیم داشت:

$$a = x^{k \% 2^0} = x^0 = 1$$

$$y = x^{2^0} = 1$$

$$i = \left\lfloor \frac{k}{2^0} \right\rfloor = k$$

Maintenance:

فرض کنید که حلقه در شروع تکرار j -ام باشد و فرض ناوردا برای $j - 1$ برقرار باشد. در خط ۴ام زوجیت i بررسی می‌شود. زوجیت به این خاطر بررسی می‌شود که تشخیص دهیم که بیت اول i ، صفر است یا یک (زیرا زوجیت تنها به بیت اول وابسته است). به این نکته توجه کنید که بیت اول i ، در واقع بیت j -ام k است. چرا؟ دقت کنید که i برابر با $\left\lfloor \frac{k}{2^j} \right\rfloor$ است. این یعنی عدد i از حذف j بیت اول k بدست آمده است. در ابتدای حلقه j -ام داریم $i = \left\lfloor \frac{k}{2^{j-1}} \right\rfloor$. بنابراین بیت اول i ، بیت j -ام k است. اگر i زوج باشد، بیت اول آن صفر است در نتیجه تاثیری در جواب در ندارد. اگر فرد باشد: مقدار مورد نظر به a اضافه خواهد شد (به کمک ضرب؛ به مثال بخش اول توجه کنید).

$$a_j = x^{k \% 2^j} = x^{k \% 2^{j-1}} = a_{j-1}$$

i is even

$$a_j = a_{j-1} \times y_{j-1} = x^{k \% 2^{j-1}} \times x^{2^{j-1}} = x^{k \% 2^j}$$

$o . w$

$$y_j = y_{j-1} \times y_{j-1} = (x^{2^{j-1}})^2 = x^{2^j}$$

$$i_j = \lfloor \frac{i_{j-1}}{2} \rfloor = \lfloor \frac{\lfloor \frac{k}{2^{j-1}} \rfloor}{2} \rfloor = \lfloor \frac{k}{2^j} \rfloor$$

Termination:

پس از پایان حلقه، j برابر با تعداد بیت های k خواهد بود (چرا؟). در نتیجه خواهیم داشت $k < 2^j$ (چرا؟). پس:

$$k \% 2^j = k \implies a_j = x^k$$